

**КЗ «Херсонська обласна бібліотека для дітей ім. Дніпрової Чайки»
Херсонської обласної ради**

Бібліотека – дім твоїх друзів
(Екскурсія до бібліотеки для учнів 1 класу)

Мета: познайомити дітей з бібліотекою, правилами поведінки в бібліотеці, спілкуванні з книгою та гігієною читання; практично ознайомити із поняттями «бібліотека», «бібліотекар», «читач»; розвивати пам'ять, мислення та уяву.

Обладнання: ноутбук чи комп'ютер з підключенням до мережі Інтернет, екран, проектор, колонки, мультимедійна презентація, роздатковий матеріал (візитівки з домашнім завданням - для дітей та батьків).

Заняття проводять 2 бібліотекарі: один – ведучий, другий – демонструє презентацію.

Хід заняття

Тривалість - 35 хвилин

Організаційний момент (зустріч дітей у фойє бібліотеки)

Бібліотекар: Доброго дня, любі діти! Рада вас вітати у Херсонській обласній бібліотеці для дітей імені Дніпрової Чайки. Вам сьогодні пощастило потрапити у незвичайне, майже чарівне місце. Адже саме тут відбуваються справжні дива. «Як саме?» – запитаєте ви мене. А дуже просто: як тільки візьмете книжку в руки, відкриєте першу сторінку - вона почне розповідати історію. Тихенько поведе у незнайомий, цікавий, дивовижний, чудовий світ, познайомить з прекрасними людьми, відповість на безліч запитань.

А ще, лишень прислухайтесь, тут навіть тиша зовсім інша, ніж усюди. Мені здається, часом вона теж приховує у собі диво. У ній чути поклик далеких країн, у ній заховані секрети й таємниці. І зараз я вам пропоную відкрити ці таємниці завдяки ось цій квітці бажання.

(Показує квітку, але на ній не вистачає декількох пелюсток)

Бібліотекар Ой лишенько, що ж сталося? Подивіться, діти, на квітці бракує декількох пелюсточок. Можливо вони загубились? *(оглядає скриньку та підлогу навколо)* Хоча ні, перед тим, як вас зустріти, я перевіряла – все було гаразд.

Голос із динаміка: *Звичайно ж все було гаразд, але зараз уже ні. Я поцупила їх, і ви тепер не зможете нічого дізнатися, ніякі секрети вам не відкриються, так що можете розвертатися і йти додому! Ха-ха-ха!*

Бібліотекар. Це ж не чесно, адже діти вже тут, і ми не можемо їх розчарувати. Що ж робити?

Голос із динаміка: *Добре, я вам дам декілька підказок, а далі все залежатиме тільки від вас самих.*

Бібліотекар. Згода!

Голос із динаміка: Пелюстки повернуться на своє місце лише тоді, коли ви побуваєте у всіх відділах нашої бібліотеки.

Бібліотекар. Ну що ж, діти, часу в нас небагато, вирушаємо. Перше місце, куди ми потрапляємо – це Сектор електронної реєстрації та обліку читачів.

Бібліотекар сектору: Діти, у нас ви можете зробити читацький квиточок, з яким зможете відвідувати будь-який відділ бібліотеки і брати книжки для читання додому. Для цього вам треба прийти з батьками. У них має бути при собі паспорт або його ксерокопія. **Читацький квиток** (демонструє зразок) дійсний протягом календарного року, тобто з 1 січня по 31 грудня.

Бібліотекар. Дякуємо, _____! Ми ж вирушаємо далі.

(Підходять до сектору документів іноземними мовами, але двері зачинені; знову лунає голос:)

Голос із динаміка: Не можете потрапити реально – спробуйте віртуально.

Бібліотекар. Я так розумію, це друга підказка, але що з нею робити і як потрапити до цього сектору, поки що не ясно... Добре, йдемо далі! І наразі ви потрапляєте до наступного сектору.

Бібліотекар сектору періодики: Доброго дня, діти! Ви знаходитесь у секторі періодичних видань. Подивіться навколо і скажіть, «хто» тут «живе»? Правильно, це різноманітні газети і журнали. Їх у нас більше 60 найменувань. До нас ви можете прийти і потоваришувати з усіма ними, але, додому їх брати не можна – адже кожен із них хоче погортати й почитати багато дітей! А ще ви можете стати учасниками клубу «Пізнайко», який у нас працює у неділю, і навчитися робити цікаві поробки своїми руками із різних матеріалів.

Бібліотекар. Дякуємо за цікаву розповідь, _____, та нам треба поспішати. І зараз нам відчинить свої двері відділ естетичного виховання. *(Намагається зайти до відділу, але двері знову зачинені.)*

Голос із динаміка: Не можете потрапити реально – спробуйте віртуально.

Бібліотекар. Знову несподіванка, і та ж сама підказка. От халепа, ми змушені вирушити далі, так і не побачивши цього чудового відділу.

(Вирушають на другий поверх - до відділу інтернет-послуг.)

Бібліотекар ВІП: Я рада вас вітати у найсучаснішому відділі, де мешкають всім вам відомі комп'ютери. Тут ви можете протягом 30 хвилин двічі на тиждень безкоштовно користуватися мережею Інтернет, грати в розвиваючі ігри, знаходити корисну інформацію не лише у мережі, а й у розміщених в Інтернеті журналах та книжках. Також у нас працює клуб «Інфошкола» та діє спеціальна програма «Кібершколярики», в якій ви зможете брати участь вже у другому класі. А ще за допомогою Інтернету та комп'ютера ви можете віртуально потрапити туди, куди не можете потрапити реально, тобто по-справжньому.

Бібліотекар. От, виявляється, про що йшла мова у підказках! Я здогадалась, діти, як ми можемо віртуально потрапити у ті зали, двері яких були зачиненими. Але зараз ми вирушаємо далі, і наразі вас чекає знайомство з найчарівнішим відділом, який і допомагає таким дітям, як ви, потрапляти у чарівні, казкові світи.

Бібліотекар 2-й: Доброго дня, діти! Дуже приємно вас бачити у відділі обслуговування дошкільників та учнів 1-4 класів. У нас можна і додому брати

книжки на певний час, і читати їх просто тут, у цій залі. Тут вас зачарують великою кількістю неймовірно цікавих та незвичайних книг. Це книжки-іграшки, книжки-«квакушки», книжки-подушки, книжки-пазли, 3D-книжки, книжки-музичні «скриньки»...

Кожна книжечка, яка живе у цьому відділі, має свій «дім» на полиці та свою «адресу». Вона написана на роздільнику. (*Демонструє на стелажі з художньою літературою.*) Ось, наприклад, ця адреса свідчить про те, що назва книжки починається на цю букву, або з такої літери розпочинається прізвище письменника. Наприклад, літера Н. Тут мешкають книжки, написані такими письменниками, як І.Нечуй-Левицький, М. Носов, В.Нестайко та інші.

У нашому відділі також працює читацький клуб із незвичайною назвою - «Читай-компанія мандрує». Відвідуючи його, можна здійснити *віртуальну* подорож різними країнами світу та познайомитись з відомими дитячими письменниками, які там жили або живуть.

Бібліотекар. Ви говорите про «*віртуальну подорож*»? То, можливо, допоможете розшифрувати отриману нами підказку, щоб потрапити до тих двох відділів, які були зачинені?

Бібліотекар 2: Діти, а яку підказку ви отримали?

(Відповідь дітей): Не можете потрапити реально – спробуйте віртуально.

Бібліотекар 2: Звичайно ж, допоможу, і не лише розшифрувати, а й потрапити у ті відділи. І це ми зможемо зробити завдяки *сайту* нашої бібліотеки в Інтернеті, адже саме там є *віртуальна* 3D екскурсія. Увага на екран.

Перед вами - **сектор документів іноземними мовами**. Тут живуть книжки на 57 мовах світу. Окрім книг, тут ще є планшети, з допомогою яких можна і в Інтернет потрапити, і іноземні мови вивчати; є фільми й мультфільми – але також іноземними мовами. А у неділю працюють англійський та польський клуби, - і навіть першокласники можуть брати у них участь, щоб опанувати іноземні мови і знайомитись із іншими країнами.

У **відділі естетичного виховання** можна не лише книги та журнали почитати про різні види мистецтв, а й послухати музику, подивитися відео, стати учасником творчих майстер-класів і навіть повчитися акторській майстерності. Адже тут працює знаменита театральна студія «Чеширський кіт».

Ну ось ви і познайомились з відділами нашої бібліотеки, які розраховані на ваш вік.

(*Звучить чарівна мелодія, на екрані з'являється квітка бажання.*)

Голос: Ну що ж, бачу, що, незважаючи на всі мої капості, екскурсія відбулася і квітка – бажання повертається до вас з усіма пелюстками, щоб відкрити секрети чарівного царства книг та фантазій. Бажаю вам успіхів!

Бібліотекар: Нарешті квітка у нас, і ми можемо розпочати. Отже, секрет прихований за кожною пелюсточкою. І я вам пропоную відкрити кожную з них по черзі.

(*По черзі відкривають «пелюстки квітки» в електронній презентації.*)

Тож пелюсточка перша. Перегляньте, будь ласка, один із уроків Тітоньки Сови, в якому вона розповість вам, що означають слова «бібліотека», «бібліотекар» та «читач», які сьогодні вже не один раз звучали під час нашої екскурсії.

(Натискаємо на пелюстку №1, діти переглядають короткий відеоролик.)

Бібліотекар: Діти, ви переглянули відео, тож з легкістю зможете відповісти на мої запитання:

- Що таке бібліотека?

(відповідь дітей)

- Хто такий бібліотекар?

(відповідь дітей)

- Хто є читачем бібліотеки?

(відповідь дітей)

Бібліотекар: Молодці! Відкриваємо пелюсточку №2.

- У світі існує дуже багато бібліотек, і всі вони дуже різні. Але їх можна об'єднати у декілька груп. Є бібліотеки, до яких ходять діти з усього міста чи певного району, вони називаються *дитячими, або ж – бібліотеками для дітей*.

Ті бібліотеки, що знаходяться у школах і відвідуються переважно учнями цієї ж школи, називаються *шкільними*.

А чи може бібліотека бути домашньою? **(відповідь дітей)** Ті книги, що зберігаються у вас вдома, називають домашньою бібліотекою. Діти, а в кого є домашня бібліотека? Які книжки там є? **(відповідь дітей)**

Наступна - пелюсточка №3.

Це - бібліотечний лабіринт. Коли ви пройдете його, то знатимете правила поведінки у бібліотеці. Дайте відповіді на запитання та спробуйте подолати лабіринт, зробивши при цьому якомога менше помилок.

(Проведення міні-гри)

Запитання до лабіринту:

1. Коли зайшов у бібліотеку, треба обов'язково привітатися **(так/ні)**

2. Бібліотечну книжку треба повертати тоді, коли прочитаєш **(так/ні, її треба повернути до встановленого бібліотекою строком.)**

3. Коли в бібліотеці вибираєш нову книжку, то робиш це акуратно і користуєшся роздільником **(так/ні)**

4. У читальній залі читаєш якомога тихіше і не заважаєш іншим. **(так/ні)**

5. Книгу яку прочитав, ставиш на поличку, там де є вільне місце. **(так/ні)**

Пелюсточка №4 пропонує нам трохи перепочити. Підніміться, будь ласка, зі своїх стільців.

Фіхкультхвилинка

Отже, я буду читати віршика та показувати рухи, а ви повторюйте їх за мною:

Біля лісу,
Коло річки
Ходить дівчинка Марічка.
Любить вона почитати,
Гарні книжки погортати.
Перша книжка – про малят,

Про веселих дошкільнят.
Ця - про подорож на лижах,
Ця – про динозаврів хижих.
Будеш книжечки читати,
Будеш все на світі знати.

Пелюсточка №5 та маленькі кошенята з мультфільму розкажуть вам, як треба поводитись з книжками. А ви дивіться уважно, адже не все, що робили кошенята, правильно. Тож після перегляду ви скажете мені, як можна поводитись з книжками, а як ні. Добре? Тож увага на екран!

(Перегляд мультфільму, після цього проводиться обговорення, під час якого виводяться основні правила поводження з книгою.)

Питання для обговорення

Чи можна малювати у книжках?

Чи можна виривати сторінки?

Чи можна брати книжки брудними руками?

Чи правильно зробили кошенята, коли розкидали всі книжки по кімнаті?

Де треба зберігати книжки?

Як треба піклуватися про них?

Діти, а зараз давайте спробуємо повторити, що ж любить книга.

Обкладинку –ТАК

Брудні руки – НІ

Закладинку – ТАК

Турботу – ТАК

Бійку – НІ

Чисті руки – ТАК

Жити на книжковій полиці – ТАК

Валятися на підлозі – НІ

Малювання на сторінках – НІ

Виривання сторінок – НІ

Бережливе ставлення – ТАК

Пелюсточка №6

Діти, запам'ятайте, що дбайливе ставлення до книги, до підручників – ваш найперший і головний іспит. Але читаючи книжки, ви повинні подбати не лише про їхнє здоров'я, але й про своє. Отже, як правильно читати?

Давайте спробуємо самі це з'ясувати. Перед вами на екрані будуть з'являтися картинки з коментарями, на яких зображені діти під час читання. Вам треба розподілити їх у 2 колонки – правильно та неправильно. (*Бібліотекар по ходу гри коригує відповіді дітей, лише після правильної відповіді відправляє картинку на своє місце у відповідній колонці*).

Молодці, впевнена, що тепер ви будете читати правильно. А наша зустріч добігає кінця, адже нам відкрилися найважливіші секрети і таємниці бібліотеки. Але не

засмучуйтесь, бо ваше знайомство з цим чарівним місцем не закінчується, адже **сьома пелюсточка** підготувала для вас домашнє завдання: «Розкажіть про сьогоднішню пригоду батькам та проведіть їм віртуальну екскурсію бібліотекою. Для цього скористайтесь сайтом». А ми даруємо вам на згадку ось таку квітку, на якій зазначено, що цікавого є у нашій бібліотеці, вказано адресу бібліотечного сайту та домашнє завдання, яке вам допоможуть виконати ваші мами й тата.